

Kulturális örökség

A falu nevét először 1326-ban említették. A monda szerint az 1400-as évek elején Zsigmond király az ellene fellázadó nagyurak elől menekülve „Szentkirály” határán került üldözői elé. A falu patakjánál két asszony ruhát mosott. Ők rejtették el a mosóteknő alá a menekülő királyt, aki később a községnek nemesi városi rangot adományozott.

Az írásos emlékek szerint Szabadszentkirályon 1542-es évektől működött önálló plébánia. A templomot 1679-ben építették kőből, melyet Szent István tiszteletére szenteltek fel, majd többször felújították és építettek hozzá, utoljára 1901-ben.

A község neve az évszázadok alatt többféle módon volt megtalálható, a mai végleges formáját 1904-ben alították ki.

Szabadszentkirályon több, napjainkig eredeti formáját megőrző régi lakóépület, intézmény és nagyméretű téglalapítású gazdasági épület őrzi a múlt századok értékeit.

A község az 1996-ban 16 taggal alapított „Szentkirályok” szövetségének az egyik alapító tagja. A szövetség azért jött létre, hogy a határon belül és kívül a Szent István nevéhez fűződő településeket összefogja, mind kulturálisan, mind gazdaságilag egymást támogassák, segítség. Ezért minden évben egyszer, más-más helyszínen kerül megrendezésre egy „Szentkirály” találkozón, ezt a tisztséget Szabadszentkirály a 2008-as évben látta el. Jelenleg 21 taggal rendelkezik a szövetség.

Természeti környezet

Szabadszentkirály község kiegyenlített felszínű domborzatadottságaiból következően jellegzetesen mezőgazdasági táj. A terület az ország egyik legmelegebb vidéke, kicsi a hőmérséklet ingadozása.

A külterületet É-D irányban két vízfolyás osztja, változó vízhozammal. A vízfolyásokat, természeti értéket képviselő gyepfelületek, helyenként kisebb mocsarak kísérik. Erdő a település területén gyakorlatilag nincs.

A község jellegzetesen síkvidéki, többutcás falu, melynek nyugati oldalát, mintegy 5 hektár területű park szegélyezi, a szabadszentkirályi „Liget”. Ami egyben szabadidős és sportolási funkciókat is ellát.

Fekvés, általános állapot

Szabadszentkirály község Baranya megyében Pécstől 22 km-re, Szentlőrinctől 8 km-re helyezkedik el. Szomszédai Gerde, Pécsbagota, és Velény, igazgatási szempontból Szabadszentkirályi központtal egy körjegyzőséget alkotnak. A község sík területen fekszik, éghajlati, domborzati és talajadottsága a mezőgazdasági termelés szempontjából kedvezőek.

Tömegközlekedéssel Pécsre juthatunk el a legkönnyebben a faluból, azonban közigazgatásilag a Szentlőrinci Kistérséghez tartozik. Gépjárművel mindhárom város jól megközelíthető. Vasúti közlekedés nincs. Az ivóvíz ellátás régóta és jól megoldott.

A csatornahálózat nincs kiépítve, jelenleg is napirenden van ennek a problémának a megoldása. A szükséges szilárd hulladékszállítást a Dél-Kom Kft. látja el. A vezetékes gáz hálózat teljesen kiépített.

Az áramszolgáltatás biztosított, az oszlopokon kábelszolgáltatás vezetékei is húzódnak, így kábeltévé szolgáltatás, valamint az internet szolgáltatás is igénybe vehető. A vonalas telefon szolgáltatás 73-as körzetben érhető el. A mobil telefon lefedettség teljes körű, időnként gyengülő térerővel.

Demográfia, intézményellátás

A település lélekszáma stagnáló, csekély mértékben változó, ma 842 fő az állandó lakosok száma. A lakosság kormegoszlása az utóbbi években: az idős, tősgyökeres generáció mellett több fiatal is a faluban maradt vagy telepedett be, és a születések száma is megnövekedett. Intézményi központ a templom, és a régi iskola környékén alakult ki igazgatási, oktatási és művelődési funkciókkal.

Iskola-óvoda: az itt lévő modern általános iskola és óvoda nemcsak a helybéli gyermekeket, hanem a társtelepülések gyermekeit is befogadja.

Igazgatás: a községben van önálló települési önkormányzat és körjegyzőségi társulás a feladatok ellátására.

Szociális ellátás: Szentlőrinci Többcélú Kistérségi Társulással és a Szentlőrinc Város önkormányzattal,

Szentlőrincen szerveződik:

Egészségügyi ellátás:

- Alap ellátás: a községben működik háziorvos, fogorvos, védőnő és gyógyszerár.
- Szakellátás tekintetében Szigetvár és Pécs városához tartozik.

Postahivatal: a település főutcájában található.

Rendőrség: a Szigetvári Rendőrkapitányság Szentlőrinci körzetébe tartozik, és rendelkezik önálló körzeti megbízottal, polgárőrrel, település őrrrel.

Takarékszövetkezet: a település főutcájában található.

Kereskedelmi, szolgáltató és vendéglátó funkciókat ellátó egységek szintén a főutcában, elszórta helyezkednek el.

Foglalkoztatás

A kistérség foglalkoztatási mutatóihoz képest a szabadszentkirályi munkanélküliek aránya az átlagosnál alacsonyabb. A munkahellyel rendelkezők helyben vagy a környező településeken dolgoznak, jellemzően mezőgazdasági és ipari ágazatokban. Több őstermelő is van, és vállalkozások is működnek.

Gazdasági környezet

Közigazgatásilag a Szentlőrinci kistérség déli részén található. Fekvéséből és fejlettségéből

következően központi szerepkört betöltő település: körjegyzőségi székhely és a szomszédos települések felé tartó bekötőutak kiinduló pontja. Közterületei, történetileg kialakult utcái viszonylag szélesek. Belterülete 89 hektár, külterülete 1183 hektár.

Természeti környezetének adottságaiból következően tájhasználata döntően a szántóföldi árutermelés.

Gazdasági életében jelentős szerepet tölt be a Szabadszentkirályi Mezőgazdasági Zrt, Szentkirály Kft, és a kisméretű vállalkozásokhoz kapcsolódó kis vállalkozások, illetve a lakóterülethez dél felől csatlakozó, külterületen fekvő, véderdősávval övezett állattartó telep, amely szervesen illeszkedik a mezőgazdasági tájba.